

אייר תשע"ח-2018: יהודים ויהדות – ישראל והתפוצות

מתש"ח 1948 – לתשע"ח 2018

יהודים במדינת ישראל

בתש"ח 1948 – כ-600,000 יהודים בארץ ישראל. | בתשע"ח 2018 – 6,589,000 יהודים במדינת ישראל.
תחזית: בשנת 2050 יהיו במדינת ישראל 15 מיליון תושבים.
בשנה הקודמת נולדו בישראל 177,000 תינוקות

יישובים במדינת ישראל

בשנת תש"ח 1948 – כ-500 יישובים ברחבי ארץ ישראל. | בשנת תשע"ח 2018 – 1,214 יישובים במדינת ישראל.

עלייה ועולים

מאז הקמת המדינה בתש"ח עלו לישראל כ-3.2 מיליון יהודים מכל רחבי העולם.

תוחלת החיים בישראל

בשנת תש"ח 1948 – תוחלת החיים בישראל היתה: גברים – 64.9 שנים, נשים – 67.5 שנים | בשנת תשע"ח 2018 – תוחלת החיים בישראל עומדת על: גברים – 80.7 שנים, נשים – 84.2 שנים

יהודים מסביב לעולם

בשנת תש"ח 1948 – מספר היהודים בעולם היה 11.5 מיליון (מתוכם 600 אלף בישראל) | בשנת תשע"ח 2018 – מספר היהודים בעולם: בארגנטינה. 180 אלף ברוסיה. 117 אלף בגרמניה. 113 אלף בצרפת. 388 אלף בקנדה. 290 אלף בבריטניה. 181 אלף באוסטרליה. 6.589 מיליון בישראל. 5.7 מיליון בארה"ב. 460 אלף

עולם התורה

לדעת החוקרים והמומחים, לא היתה מעולם כמות ואיכות כזו של לומדי תורה ומלמדיה כפי שישנם כיום במדינת ישראל. מהם כ-130,000 בחורי ישיבה הלומדים בישיבות הגבוהות, בישיבות ההסדר, במכינות הקדם-צבאיות ובכוללים לאברכים.

בתי כנסת ובתי מדרש

במדינת ישראל קיימים למעלה מ-10,500 בתי כנסת, שבהם מתפללים בקביעות כמיליון וחצי אנשים, נשים וילדים בנוסף כל עדות ישראל. כמו כן, הוקמו ומוקמים מאות רבות של בתי מדרש קהילתיים בבתי הכנסת, שבהם קובעים עתים לתורה רבות מתפללים, וגם הורים וילדיהם.

זהות והזדהות

56% מכלל היהודים במדינת ישראל מגדירים עצמם כך: מסורתיים – 24%; מסורתיים דתיים – 12%; דתיים – 11% וחרדים – 9%.

מסורת ותרבות יהודית

בקרב רבים בחברה הישראלית גוברת והולכת ההתעניינות בתרבות ובמורשת היהודית ורבות אנשים, נשים וטף משתתפים במפגשי עיון, בכנסים, באירועים ובתפילות בחגים ובמועדי ישראל.

ספרות תורנית ושו"תים מקוונים

במדינת ישראל ובקהילות היהודיות בתפוצות יוצאים לאור מדי שנה בשנה אלפי ספרים, חידושי תורה והגות יהודית וכן הוקמו ומוקמים אלפי אתרי אינטרנט תורניים, הכוללים שו"תים בהלכה ובהשקפה.

"כי מציון תצא תורה": תורת ארץ ישראל

למעלה מעשרת אלפים בחורי ישיבה ואלפי בנות מהקהילות היהודיות בתפוצות לומדים מדי שנה בשנה בישיבות, בסמינרים, במכללות ובאולפנות בישראל. רבים מהם מתיישבים בישראל.

הרבנות הראשית לישראל

60.7% מהציבור הציוני-דתי לאומי, סבורים שיש להכפיף את עצמם לפסקי ההלכה של הרבנות הראשית לישראל בנושאים ציבוריים.

ל"ג בעומר תשע"ח

המנהגים, התפילות והבקשות, שירים ופיוטים, חלאקות והדלקות, ניגונים וריקודים
בהילולת הרשב"י בל"ג בעומר במירון

מקור המנהג

מאז שרבי יצחק אשכנזי לוריא – האר"י הקדוש (1534-1572) – עלה בל"ג בעומר לציון של רבי שמעון בר יוחאי – הרשב"י בהר מירון וקיים במקום את טקס החלאקה (תספורת שערות הראש המשאירה את הפאות) כאשר מלאו לו שלוש שנים, ממשיכה המסורת הזו מאות בשנים ומשנה לשנה גוברת והולכת העלייה למירון בל"ג בעומר של רבבי רבבות אנשים, נשים וטף וגם בכל ימות השנה.

החלאקה

הילדים בגיל שלוש שנים רכובים על הכתפיים ובאי מירון מתכבדים לגזוז את שערות ראשיהם ולהשאיר להם פאות ראש וסימני פאות.

ההדלקות והמדורות

ההדלקה של האש מעל גבי עמוד מיוחד על הציון של הרשב"י מהווה כעין הדלקת נר נשמה המורכב מבגדיהם של אנשים הזקוקים לרפואה ולישועה שמעליהם שופכים שמן ומניחים נרות.

ברבות השנים ביקשו וקיבלו אדמו"רים ורבנים רשות להדליק הדלקה גם בסביבת הציון ואילו ילדי ישראל בכל רחבי הארץ מדליקים מדורות כעין ההדלקה של ל"ג בעומר במירון.

כמו כן מדליקים לאחר חצות "הדלקה" גם על הציון של רבי יוחנן הסנדלר ז"ע"א. את ההדלקה הזו ידליק בעז"ה השנה דוד שפר נ"י, ממשיך המסורת של אביו ר' אברהם שפר וכנדם של הר' חיים שפר ושל הר' צבי הרץ ז"ל, שהדליק לראשונה את ההדלקה הזו לפני 120 שנה. לתמונת של ההדלקה על הציון של רבי יוחנן הסנדלר – ראו בקישור: <https://goo.gl/PLehC2>

השירים והפיוטים

ברבות השנים חיברו רבנים ופייטנים בקהילות היהודיות בכל רחבי העולם שירי הלל, תשבחות ותפילות והידועים ביניהם הם: "בר יוחאי – נמשחת אשריך", "ואמרתם כה לחי – רבי שמעון בר יוחאי" – המושרים גם בלילות שבת.

הניגונים והריקודים

לכבוד ההילולא של הרשב"י בל"ג בעומר במירון מנגנים הכליזמרים את הניגונים המכונים: ניגוני מירון ובאי מירון יוצאים בריקודים הנקראים ריקודי מירון.

למידע נוסף, מומלץ לראות ב"ויקיפדיה" תחת הכותרת ניגוני מירון: <https://goo.gl/4PFJEU>

צהלי ורוני חטיבה שבע

צהלי ורוני חטיבה שבע
הנודעת מדון ועד באר שבע
צור ישראל נצחון לך הנחיל
חיל שריונד שחרר הגליל
שיר המעלות אל הגבעות
אל החרים אשא עיני
ממירון רבי שמעון
צועד לפניך בר יוחאי.

במלחמת העצמאות בשנת תש"ח
1948, לאחר שחרורה של מירון, חיבר
הרב משה צבי נריה ז"ל את השיר
צהלי ורוני חטיבה שבע ששרים,
מנגנים ורוקדים ליד הציון של רבי יוחנן
הסנדלר ז"ע"א לאחר חצות.

בתמונה: פתחיה נריה – בנו של הרב משה
צבי נריה ז"ל – שנוהג לרקוד בליל ל"ג
בעומר במירון, ממשיך במסורת אביו

ההדלקה והמדורות

החלאקה

השירים והפיוטים, הניגונים והריקודים

ירושלים אורו של עולם

בשנת ה-51 לאיחודה של ירושלים

האכלוסייה בירושלים הברה

ירושלים היא העיר הגדולה ביותר במדינת ישראל. בשנת תש"ח - 1948 מנתה העיר 82,900 נפש ובשנת תשכ"ז - 1967 266,300 נפש. ואילו בשנה שעברה מנתה ירושלים 865,700 נפש מהם 542,000 יהודים (63% מכלל תושבי העיר).

הגדרת הזהות ושביעות הרצון של הירושלמים

35% מגדירים עצמם כחרדים. 19% כדתיים. 12% כמסורתיים דתיים. 12% כמסורתיים לא כל כך דתיים. 21% כחילוניים.

שביעות רצון: 92% מבני 20 שנה ומעלה בירושלים מרוצים מחייהם.

ירושלים – בירת עולם התורה

ירושלים – בירת מדינת ישראל – היא גם בירת עולם התורה היהודי הגדול ביותר מכל הזמנים ורבות לומדים תורה בישיבות ובכוללים.

היכלי התורה: כרבה של בחורים ואברכים באים מדי שנה מכל רחבי העולם כדי ללמוד תורה בישיבות בירושלים ואלפי צעירות באות ללמוד בסמינרים ובאולפנות.

בתי הכנסת ובתי מדרש קהילתיים

כ-150,000 אנשים, נשים ותלמידים מתפללים מדי יום ביומו באלף מאה ותשעים בתי כנסת הקיימים בירושלים רבתי כולל הישיבות, מוסדות החינוך, המלונות הכשרים והקניונים. רבים מבתי הכנסת מתקיימים גם בתי מדרש קהילתיים יומיים. הגדולים ביניהם בבית הכנסת הגדול, בבית הכנסת המרכזי ישורון וכולל יום השישי של ישיבת הכותל ועוד.

בסימן שנת ה-70 למדינת ישראל עצרת עולם התורה

במעמד הרה"ג הרב דוד לאו שליט"א, הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית, הוענק עיטורי יקיר עולם התורה לרבנים דגולים, ראשי ישיבות ומפעלי תורה המצטיינים בתרומתם המיוחדת ורבת החשיבות למען לומדי התורה ומלמדיה בכל מקום שהם. העיטורים הוענקו בעצרת עולם התורה, רבת המשתתפים שהתכנסה בירושלים, בסימן שנת ה-70 למדינת ישראל ויובל שנים לאיחודה של ירושלים. בעצרת הושמעו הרצאות למדניות מאלפות על מגוון השיטות והחידושים של לימודי התורה בזמננו ועל שמירת ההלכה ברפואה המודרנית והשימוש ההלכתי בטכנולוגיות החדשות.

ברכת האילנות מעל פסגת הר הצופים

במעמד: הרה"ג הרב דוד לאו שליט"א – הרב הראשי לישראל, הרה"ג הרב שלמה משה עמאר שליט"א – הרב הראשי לירושלים, מר דניאל עטר – יו"ר דירקטוריון קק"ל. מקהלת זמרת'ה שרה את השיר "ברכת האילנות" בניצוחו של המלחין ד"ר אורי אהרון.

שבת שלום ירושלים – כ"ז באייר תשע"ח 12.5.2018

התפילה החגיגית המרכזית של שבת שלום ירושלים במעמד ובברכת הרה"ג הרב אריה שטן שליט"א – הרב הראשי לירושלים ומר ניר ברקת – ראש העיר ירושלים, תתקיים בעז"ה בבית הכנסת הגדול ירושלים בהשתתפות ראשי קהילות מישראל ומהקהילות היהודיות בתפוצות. החזן, הרב חיים אדלר והמקהלה בניצוחו של אלי יפה, תשיר את התפילה לירושלים שחיבר הרב שאר ישוב כהן ז"ל. הציבור מוזמן!
סקירות מצולמות על ירושלים בימים ההם – בזמן הזה, ראו בקישור: <https://goo.gl/9FsCa4>

